

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Základné Práva](#) > Hungary

Vnútroštátne súdy a iné mimosúdne orgány

Autor obsahu

Maďarsko

Maďarsko

I. Vnútroštátne súdy

I.1. Súdy

I.2. Ústavný súd

II. Vnútroštátne inštitúcie pre ľudské práva, ombudsman

II.1. Komisár pre základné práva

II.2. Špecializované orgány pre ľudské práva

II.2.1. Maďarský národný úrad pre ochranu údajov a slobodu informácií

II.2.2. Úrad pre rovnaké zaobchádzanie

II.2.3. Nezávislá rada pre vyšetrovanie policajných sťažností

III. Iné

III.1. Maďarská prokuratúra

III.2. Podpora obetí

III.3. Právna pomoc

I. Vnútroštátne súdy

I. 1. Súdy

1. Úlohy súdov

Podľa Základného zákona Maďarska (maďarskej ústavy) je úlohou súdov výkon spravodlivosti. To znamená rozhodovanie v trestných veciach a súkromných právnych sporoch, rozhodovanie o zákonnosti správnych rozhodnutí a obecných nariadení a určenie, či miestny samosprávny orgán splnil svoje legislatívne povinnosti ustanovené zákonom. V právnych predpisoch sa môžu stanoviť aj ďalšie veci, o ktorých rozhoduje súd.

Zásady, ktoré zaručujú nezávislosť súdov, sú stanovené v Základnom zákone: sudcovia podliehajú len zákonu, nesmú dostávať pokyny pri výkone ich rozhodovacej činnosti a môžu byť odvolaní z funkcie iba z dôvodov a podľa postupov stanovených zákonom. Sudcovia nemôžu byť členmi politickej strany alebo sa zapájať do politických aktivít.

2. Organizácia súdov

V Maďarsku sa výkon spravodlivosti uskutočňuje prostredníctvom Kúrie (Najvyššieho súdu Maďarska), regionálnych odvolacích súdov, župných súdov, okresných súdov a správnych a pracovných súdov.

Neexistuje žiadny hierarchický vzťah medzi jednotlivými úrovňami súdov. Súdny, ktoré sú vyššie v hierarchii, nemajú právomoc dávať pokyny súdom na nižšej hierarchickej úrovni. Sudcovia rozhodujú v súlade s právom a svojím morálnym presvedčením.

Okresné súdy (*jársbírószágok*)

Väčšinu vecí na prvom stupni rozhodujú okresné súdy. V Maďarsku v súčasnosti rozhoduje 111 okresných súdov. Maďarský výraz pre okresné súdy v Budapešti je „*kerületi bíróság*“. V 23 okresoch Budapešti pôsobí celkovo šesť zjednotených okresných súdov (*egyesített kerületi bíróság*). Okresné súdy sú súdy prvého stupňa, ktorým predsedá predseda súdu.

Správne a pracovné súdy

Maďarsko má 20 správnych a pracovných súdov, ktoré konajú, ako napovedá ich názov, výlučne vo veciach z oblasti správneho a pracovného práva. Ich hlavnou úlohou je preskúmanie správnych rozhodnutí a rozhodovanie vo veciach, ktoré vyplývajú z pracovnoprávných vzťahov a kvázi pracovnoprávných vzťahov.

Župné súdy (*törvényszékek*)

Župné súdy konajú ako súdy prvého alebo druhého stupňa. Vec môže byť postúpená župnému súdu jedným z dvoch spôsobov. Jedným zo spôsobov je, keď sa proti prvostupňovému rozsudku (inými slovami, rozsudku okresného súdu alebo správneho a pracovného súdu) odvolá účastník konania. Vo veciach, v ktorých sa konanie začína na župných súdoch, však tieto súdy konajú ako súdy prvého stupňa. Tieto veci sú určené procesnými právnymi predpismi (Občiansky súdny poriadok a Trestný poriadok), napríklad na základe výšky sumy, o ktorú ide v prejednávanej veci, alebo ak ide o mimoriadnu vec alebo o obzvlášť závažný trestný čin. Župné súdy tvoria senáty, úseky a trestnoprávne, občianskoprávne, ekonomické, správne a pracovné kolégiá, ktoré pôsobia pod vedením predsedu.

Regionálne odvolacie súdy (*ítélőtáblák*)

Päť regionálnych odvolacích súdov predstavuje úroveň medzi župnými súdmi a Kúriou a boli zriadené na odbremenenie bývalého najvyššieho súdu. O odvolaniach proti rozhodnutiam župných súdov rozhodujú regionálne odvolacie súdy. Regionálne odvolacie súdy konajú ako súdy tretieho stupňa v trestných veciach, v ktorých župný súd konal ako súd druhého stupňa. Regionálne odvolacie súdy majú senáty a trestnoprávne a občianskoprávne kolégia, ktoré pôsobia pod vedením predsedu.

Kúria (Najvyšší súd) Maďarska

Kúria má najvyššie postavenie v hierarchii súdov a je vedená jej predsedom. Jej najdôležitejšou povinnosťou je vytvoriť jednotnú a konzistentnú súdnu prax. Kúria plní túto povinnosť vydávaním takzvaných zjednocujúcich rozhodnutí. Tieto rozhodnutia poskytujú zásadne usmernenia súdom a sú pre nich záväzné.

Kúria

- rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam župných súdov alebo regionálnych odvolacích súdov vo veciach stanovených zákonom,
- posudzuje žiadosti o preskúmanie,
- vydáva zjednocujúce rozhodnutia, ktoré sú záväzné pre súdy,
- analyzuje judikatúru vo veciach, ktoré už boli právoplatne ukončené, a v rámci toho prešetruje a skúma judikatúru súdov,
- zverejňuje súdne rozhodnutia o zásadách,
- prijíma rozhodnutia o tom, či sú obecné nariadenia v rozpore s inými právnymi predpismi a či musia byť zrušené,
- prijíma rozhodnutia konštatujúce porušenie legislatívnych povinností ustanovených zákonom miestnym orgánom.

Kúria pozostáva zo senátov na rozhodovanie, zjednocujúce rozhodnutia, obecnú správu a na vydávanie zásad, takisto ako z trestnoprávných, občianskoprávných, správnych a pracovnoprávných kolégií a úsekov pre analyzovanie judikatúry.

Národný súdny úrad (*Országos Bírósági Hivatal*) a Národná súdna rada (*Országos Bírói Tanács*)

Predseda Národného súdneho úradu (NSÚ) vykonáva centralizovanú správu súdov, vykonáva riadiace právomoci v súlade s kapitolou o súdoch zákona o rozpočte a dohliada na administratívne činnosti predsedov regionálnych odvolacích súdov a župných súdov. Národná súdna rada (NSR) – nezávislý orgán volený sudcami, ktorý tvoria výlučne sudcovia, je dozorná rada pre dohľad nad centralizovanou správou súdov. Okrem svojich úloh v oblasti dohľadu sa NSR podieľa aj na správe súdov.

3. Kontaktné údaje

Országos Bírósági Hivatal

Adresa: 1055 Budapest, Szalay u. 16.

Poštová adresa: 1363 Budapest Pf.: 24.

Tel. +36 (1) 354 41 00

Fax +36 (1) 312-4453

E-mail: obh@obh.birosag.hu

[Webové sídlo súdov](#)

I.2. Ústavný súd

1. Úlohy súdu

Ústavný súd (*Alkotmánybíróság*) je hlavným orgánom na ochranu Základného zákona. Jeho povinnosti pozostávajú z ochrany demokratického právneho štátu, ústavného poriadku a práv zaručených Základným zákonom, zabezpečenia vnútorného súladu právneho systému a uplatňovania zásady del'by moci.

Ústavný súd bol zriadený Národným zhromaždením v roku 1989. Základný zákon stanovuje základné pravidlá týkajúce sa povinností a podstaty ústavného súdu, pričom hlavné organizačné a procesné pravidlá sú uvedené v zákone o ústavnom súde. Podrobné procesné pravidlá ústavného súdu sú uvedené v rokovacom poriadku súdu.

2. Organizácia súdu

Ústavný súd je orgán zložený z pätnástich sudcov. Sudcovia sú volení Národným zhromaždením dvojtretinovou väčšinou s mandátom na dvanásť rokov. Sudcom ústavného súdu sa môže stať osoba, ktorá musí byť významným akademickým právnikom alebo má najmenej 20 rokov odbornej praxe v právnej oblasti. Predseda ústavného súdu je volený Národným zhromaždením spomedzi sudcov ústavného súdu na obdobie svojho funkčného obdobia sudcu ústavného súdu.

Ústavný súd zasadá v pléne, v päťčlenných senátoch alebo ako samosudca. O ústavnosti zákonov a ďalších významných veciach súd rozhoduje v pléne.

Kancelária súdu vykonáva organizačné, prevádzkové, administratívne a rozhodovacie úlohy. Kanceláriu riadi generálny tajomník zvolený plénom na návrh predsedu súdu.

3. Právomoci súdu

Predbežné preskúmanie súladu so Základným zákonom

Iniciátor zákona, vláda alebo predseda Národného zhromaždenia môže požiadať Národné zhromaždenie o predloženie prijatého zákona ústavnému súdu na preskúmanie ústavnosti, aby posúdil jeho súlad so Základným zákonom.

Okrem toho je prezident republiky povinný zákon prijatý parlamentom namiesto jeho podpisu predložiť ústavnému súdu, ak sa domnieva, že zákon alebo niektoré z jeho ustanovení sú v rozpore so Základným zákonom, aby súd preskúmal jeho súlad so Základným zákonom. V prípade, že ústavný súd zistí rozpor preskúmaného zákona so Základným zákonom, tento zákon nemôže byť vyhlásený.

Dodatočné preskúmanie súladu so Základným zákonom (postup dodatočného preskúmania)

Tento postup, ktorý bol zavedený v roku 2012, môže iniciovať vláda, jedna štvrtina poslancov parlamentu, komisár pre základné práva, predseda Kúrie alebo generálny prokurátor.

Ústavný súd zruší podľa tohto postupu všetky napadnuté ustanovenia, ktoré sú v rozpore so Základným zákonom.

Iniciovanie individuálneho preskúmania sudcom

Sudca, ktorý sa domnieva, že zákon, ktorý sa má v konaní uplatniť, je v rozpore so Základným zákonom, musí požiadať ústavný súd o preskúmanie ústavnosti a konanie prerušiť. Vo veci, ktorú inicioval sudca, môže ústavný súd rozhodnúť, že zákon alebo ustanovenie zákona je v rozpore so Základným zákonom a vyhlásiť ho za neuplatniteľný v konkrétnej veci alebo dokonca neuplatniteľný vo všeobecnosti.

Ústavné sťažnosti

Ústavná sťažnosť je jedným z najdôležitejších nástrojov ochrany základných práv. Ústavná sťažnosť sa môže uplatniť predovšetkým v prípade, keď základné práva sťažovateľa stanovené Základným zákonom boli porušené vydaným rozsudkom súdu. K takémuto porušeniu môže dôjsť v priebehu súdneho konania v prípade, keď sa uplatní zákon, ktorý je v rozpore so Základným zákonom, alebo v prípade, keď rozhodnutie vydané vo veci samej alebo akékoľvek iné rozhodnutie o ukončení súdneho konania je v rozpore so Základným zákonom. Ústavná sťažnosť sa môže výnimočne podať v prípade, ak základné práva sťažovateľa boli priamo porušené bez vydania súdneho rozhodnutia. Ústavný súd potom zruší akýkoľvek zákon alebo rozsudok súdu, ak zistí, že je v rozpore so Základným zákonom.

Preskúmanie rozporu s medzinárodnými dohodami

Podľa zákona o ústavnom súde sa môže maďarský zákon preskúmať z hľadiska súladu s medzinárodnou dohodou. Preskúmanie môže iniciovať jedna štvrtina poslancov parlamentu, vláda, komisár pre základné práva, predseda Kúrie, generálny prokurátor alebo sudca, pokiaľ ide o zákon, ktorý aplikuje v danej veci.

Ústavný súd môže úplne alebo čiastočne zrušiť akýkoľvek zákon, ak zistí, že je v rozpore s medzinárodnou zmluvou, a vyzvať zákonodarcu, aby prijal potrebné opatrenia na odstránenie rozporu v stanovenej lehote.

Dodatočné právomoci

Ústavný súd vykladá ustanovenia Základného zákona, ktoré sa týkajú konkrétnej ústavnej otázky na základe návrhu Národného zhromaždenia alebo jeho stáleho výboru, prezidenta republiky alebo vlády, ak takýto výklad môže byť odvodený priamo zo Základného zákona.

Ktokoľvek môže podať návrh na ústavný súd o preskúmanie rozhodnutia Národného zhromaždenia o vyhlásení referenda alebo o odmietnutí vyhlásiť povinné referendum.

Národné zhromaždenie môže rozpustiť zastupiteľský orgán miestnej alebo menšinovej samosprávy, ak koná spôsobom, ktorý je v rozpore so Základným zákonom. Predtým ústavný súd vydá svoje stanovisko k veci na podnet vlády.

Ústavný súd vedie konanie na odvolanie prezidenta republiky z funkcie na návrh národného zhromaždenia.

Ústavný súd môže rozhodovať o otázkach kompetenčných sporov medzi štátnymi orgánmi a medzi štátnymi orgánmi a orgánmi miestnej samosprávy.

Ústavný súd môže rozhodnúť z úradnej moci, že opatrenie je v rozpore so Základným zákonom z dôvodu normotvornej nečinnosti a v takom prípade vyzve orgán zodpovedný za nečinnosť k náprave.

4. Kontaktné údaje

Adresa: 1015 Budapešť, Donáti u. 35-45.

Poštová adresa: 1535 Budapešť, Pf. 773.

Tel. +36 (1) 488 31 00

[Webové sídlo ústavného súdu](#)

[Facebooková stránka](#)

II. Vnútroštátne inštitúcie pre ľudské práva, ombudsman

II.1. Komisar pre základné práva (*Az Alapvető Jogok Biztosa*) (Národná inštitúcia OSN pre ľudské práva)

1. Komisar pre základné práva

V súlade so Základným zákonom Maďarska Národné zhromaždenie takisto prijalo zákon o komisárovi pre základné práva na vytvorenie nového, jednotného systému ombudsmana.

Komisár pre základné práva sa zodpovedá len parlamentu. Ombudsman koná nezávisle v rámci svojho postupu založeného výlučne na Základnom zákone a iných zákonoch. Ombudsman sa volí dvojtretinovou väčšinou hlasov zástupcov Národného zhromaždenia na návrh prezidenta republiky na obdobie šiestich rokov a každoročne podáva správy o svojej činnosti Národnému zhromaždeniu.

Komisár pre základné práva môže byť opätovne zvolený. Podľa zákona o komisárovi pre základné práva spolu s komisárom pre základné práva pracujú dvaja zástupcovia: zástupca komisára zodpovedný za ochranu záujmov budúcich generácií a zástupca komisára zodpovedný za ochranu práv etnických menšín žijúcich v Maďarsku. Komisar zvolený Národným zhromaždením navrhne zástupcov, ktorých takisto volí Národné zhromaždenie.

2. Postup a činnosť

Hlavnou úlohou ombudsmana je vyšetrovať zneužívanie týkajúce sa základných práv a iniciovať prijatie všeobecných alebo osobitných opatrení na ich nápravu.

V medziach stanovených zákonom, ktorý upravuje právomoci ombudsmana, si ombudsman zvolí, ktorý z nasledujúcich krokov považuje za vhodný:

- odporúčanie na nápravu zneužitia týkajúce sa základných práv adresované dozornému orgánu dohliadajúcemu na orgán, ktorý spôsobil zneužitie,
- nápravu zneužitia iniciovanú vedúcim dotknutého orgánu,
- návrh na konanie pred ústavným súdom,
- iniciovať preskúmanie súladu obecného nariadenia s ostatnými právnymi predpismi prostredníctvom Kúrie,
- iniciovať konanie na prokuratúre prostredníctvom generálneho prokurátora,
- iniciovať konanie, aby sa osoba zodpovedala príslušnému orgánu, ak má ombudsman dôvodné podozrenie zo spáchania menej závažného trestného činu alebo disciplinárneho priestupku; ak je delikt trestným činom, konanie sa musí začať,
- navrhnuť na zmenu, zrušenie alebo zverejnenie právnych predpisov alebo právnych nástrojov štátnej správy orgánom oprávneným prijímať alebo vydávať právne nástroje štátnej správy,
- ako posledné opatrenie, predložiť vec Národnému zhromaždeniu ako súčasť výročnej správy.

Každý, kto sa domnieva, že konania alebo opomenutia orgánu spôsobili porušenie jeho základných práv alebo ich priamo ohrozujú, môže sa obrátiť na komisára pre základné práva za predpokladu, že vyčerpал všetky dostupné možnosti pre správne prostriedky nápravy – s výnimkou akýchkoľvek súdnych preskúmaní správnych rozhodnutí –, alebo ak nemá k dispozícii žiadny prostriedok nápravy.

Komisár pre základné práva a zástupcovia komisára monitorujú presadzovania práv etnických menšín žijúcich v Maďarsku a záujmy budúcich generácií.

Komisár pre základné práva nemôže skúmať činnosti Národného zhromaždenia, prezidenta republiky, ústavného súdu, Štátneho kontrolného úradu Maďarska alebo prokuratúry, s výnimkou vyšetrovacieho orgánu prokuratúry.

Komisár nemôže konať, ak

- uplynulo dlhšie obdobie ako rok od zverejnenia právoplatného správneho rozhodnutia vo veci, v ktorej bola podaná sťažnosť,
- konanie sa začalo pred 23. októbrom 1989,
- sa začalo súdne konanie na preskúmanie správneho rozhodnutia alebo už bolo vydané právoplatné súdne rozhodnutie,
- osoba, ktorá podala podanie, neoznámila svoju identitu a vyšetrovanie nemôže prebiehať bez tejto informácie.

Nikto nesmie byť diskriminovaný za využitie služieb komisára pre základné práva.

Spôsoby podania sťažnosti:

- elektronicky: prostredníctvom „*Ügyet szeretnék indítani*“ (chcem začať prípad) položky v menu webového sídla www.ajbh.hu alebo s pomocou „*Intelligens űrlap*“ (inteligentného formulára), ktorý sa nachádza na webovom sídle,
- e-mailom: panasz@ajbh.hu,
- osobne v kancelárii pre sťažností na Úrade komisára pre základné práva (Budapest V. ker., Nádor u. 22.), dohodnutím si stretnutia,
- poštou: Alapvető Jogok Biztosának Hivatala (Úrad komisára pre základné práva) 1387 Budapest Pf. 40.

Podanie a konanie vedené komisárom sú bezplatné. K podaniu by mali byť priložené kópie dokumentov vytvorených v priebehu konania o veci a dokumenty potrebné na jej posúdenie.

3. Zverejňovania vo verejnom záujme

Podľa zákona o sťažnostiach a zverejňovaní vo verejnom záujme, zverejňovanie vo verejnom záujme sa môže od 1. januára 2014 uskutočniť aj prostredníctvom chráneného elektronického systému prevádzkovaného komisárom pre základné práva. Zverejňovanie vo verejnom záujme upozorňuje na okolnosti nápravy alebo odstránenia, ktoré slúžia záujmom komunity alebo celej spoločnosti. Zverejňovanie vo verejnom záujme môže takisto obsahovať odporúčania.

Spôsoby zverejňovania vo verejnom záujme:

- elektronickou formou prostredníctvom chráneného elektronického systému (<https://www.ajbh.hu/kozerdeku-bejelentes-benyujtasa>) alebo
- osobne v Kancelárii pre sťažnosti na Úrade komisára pre základné práva (Budapest V. ker., Nádor u. 22.), dohodnutím si stretnutia.

4. Národný preventívny mechanizmus OPCAT

Od 1. januára 2015 Komisár pre základné práva koná osobne alebo prostredníctvom svojich zamestnancov ako maďarský národný preventívny mechanizmus Opčného protokolu k Dohovoru proti mučeniu (OPCAT) OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu. Úlohy národného preventívneho mechanizmu zahŕňajú:

- kontrolu miest zadržiavania na účely prevencie a ďalšie podávanie správ o
 - vypočúvaní zadržovaných osôb,
 - preštudovaní dokumentácie,
- poskytnutie spätnej väzby,
- konzultácie s orgánmi,
- vypracovanie odporúčaní,
- vypracovanie správ.

5. Kontaktné údaje

Adresa: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Poštová adresa: 1387 Budapest Pf. 40.

Tel. (+36-1) 475-7100

Fax (+36-1) 269-1615

E-mail: panasz@ajbh.hu

Webové sídlo: <http://www.ajbh.hu/hu>

II.2. Špecializované orgány pre ľudské práva

II.2.1. Maďarský národný úrad pre ochranu údajov a slobodu informácií

1. Úlohy a organizácia

Právo na ochranu osobných údajov a právo na zverejnenie informácií vo verejnom záujme sú základné ústavné práva: V článku VI Základného zákona Maďarska sa stanovuje, že:

1. Každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydli, komunikácie a dobrého mena.
2. Každý má právo na ochranu svojich osobných údajov, ako aj na prístup a šírenie informácií vo verejnom záujme.
3. Nezávislý orgán zriadený prostredníctvom základného zákona dozerá na presadzovanie práva na ochranu osobných údajov a práva na prístup k údajom vo verejnom záujme.

Maďarský národný orgán pre ochranu údajov a slobodu informácií (*Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság* - NAIH) nahradil ombudsmana pre ochranu údajov, ktorý pôsobil od roku 1995 do roku 2011). Od 1. januára 2012 NAIH pomáha zaručiť práva na informácie prostredníctvom dodatočných regulačných prostriedkov (ako napríklad uložením pokút v súvislosti s ochranou osobných údajov).

Podstata týchto práv, povinností kontrolórov údajov a organizácií a postupy NAIH sú stanovené v zákone o informáciách (zákon CXII z roku 2011 o práve na informačné sebaurčenie a slobode informácií), ale podrobné požiadavky osobitných postupov spracovania údajov sú uvedené v iných príslušných právnych predpisoch (ako napríklad v zákone o polícii a zákone o verejnom školstve). Podľa § 1 zákona o informáciách je cieľom zákona chrániť súkromie fyzických osôb a zabezpečiť transparentnosť vo verejných záležitostiach.

NAIH je nezávislý, autonómny vládny orgán, ktorého predsedu vymenúva na obdobie deviatich rokov prezident republiky na návrh predsedu vlády a jeho organizačná štruktúra pozostáva z oddelení.

2. Právomoci

Hlavnou úlohou NAIH je viesť vyšetrovania vo veciach ochrany údajov a slobody informácií, ktoré vyplývajú zo správ a sťažností (predložených on-line, písomne alebo osobne), a viesť správne konania z úradnej moci na ochranu údajov (ak sa údajné porušenie týka mnohých ľudí alebo môže spôsobiť značné poškodenie záujmov alebo značné škody).

Okrem toho môže tento orgán z úradnej moci viesť správne konania na kontrolu utajovaných skutočností, postúpiť prípady porušenia povinností vzťahujúcich sa na informácie vo verejnom záujme alebo na informácie, ktoré sú verejné z dôvodov verejného záujmu, na súd a zasahovať do súdnych konaní. Takisto vedie register ochrany údajov.

V rámci svojich právomocí môže orgán vydávať aj stanoviská k príslušným právnym predpisom, zastupovať Maďarsko na spoločných radách EÚ na ochranu osobných údajov a vykonávať audity v súvislosti s ochranou údajov - bezplatne - na žiadosť kontrolóra.

3. Kontaktné údaje

Adresa: 1125 Budapest Szilágyi Erzsébet fasor 22/C.

Poštová adresa: 1530 Budapest, Pf.: 5.

Tel. (+36-1) 391-1400

E-mail: ugyfelszolgalat@naih.hu

Webové sídlo: <http://www.naih.hu/>

II.2.2. Úrad pre rovnaké zaobchádzanie

1. Úlohy a organizácia

Podľa zákona o rovnakom zaobchádzaní a podpore rovnakých príležitostí na presadzovanie požiadavky rovnakého zaobchádzania v Maďarsku dohliada Úrad pre rovnaké zaobchádzanie (*Egyenlő Bánásmód Hatóság*) s pôsobnosťou pre celé územie Maďarska. Úrad je autonómny vládny orgán, ktorý je nezávislý a podlieha len zákonu. Úrad nesmie byť viazaný pokynmi a vykonáva svoje úlohy oddelene od ostatných orgánov a bez nenáležitého vplyvu. Úlohy môžu byť delegované na úrad len na základe zákona. Na čele úradu stojí predseda vymenovaný na obdobie deviatich rokov prezidentom republiky na návrh predsedu vlády.

Prvoradou úlohou a hlavnou činnosťou úradu je prešetrovať prijaté sťažnosti vo veciach diskriminácie a podávať o tom správy. Činnosti úradu pomáha sieť úradníkov pre rovnaké zaobchádzanie s celoštátnym pokrytím.

Podľa tohto zákona porušenie požiadavky rovnakého zaobchádzania (diskriminácia) znamená diskrimináciu voči osobe na základe skutočnej alebo vnímanej chránenej charakteristiky.

V zmysle zákona sú chránené tieto charakteristiky:

- a) pohlavie;
- b) rasa;
- c) farba pleti;
- d) štátna príslušnosť;
- e) národnosť;
- f) materinský jazyk;
- g) zdravotné postihnutie;
- h) zdravotný stav;
- i) náboženské alebo filozofické presvedčenie;
- j) politický alebo iný názor;
- k) rodinný stav;
- l) materstvo (tehotenstvo) alebo otcovstvo;
- m) sexuálna orientácia;
- n) rodová identita;
- o) vek;
- p) sociálny pôvod;
- q) majetok;
- r) čiastočný pracovný úväzok alebo pracovnoprávny vzťah na určitý čas alebo kvázi-pracovnoprávny vzťah;
- s) členstvo v združení pre zastupovanie záujmov;

t) iný stav, vlastnosť alebo charakteristika.

V kategórii „iný stav“ vlastnosti a charakteristiky, ktoré nie sú uvedené v zákone, ale majú podobnú povahu, sa môžu brať do úvahy ako chránené charakteristiky v súlade s výkladom zákona zo strany úradu.

Úrad prešetruje porušenie týkajúce sa osôb a skupín, ktorých chránené charakteristiky sú veľmi všeobecne vymedzené podľa tohto zákona. Úrad koná obvykle na žiadosť osoby alebo osôb, ktoré sa stali obeťami diskriminácie, ale konanie môžu začať aj organizácie občianskej spoločnosti alebo zastupujúce združenia, ak došlo k porušeniu alebo hrozbe porušenia, ktoré sa dotýkajú skupiny osôb s chránenými charakteristikami. Úrad môže konať z úradnej povinnosti voči maďarskému štátu, miestnym samosprávam a menšinovým samosprávam, ich orgánom, organizáciám konajúcim v postavení verejných orgánov, maďarským obranným silám a orgánom presadzovania práva. Najtypickejšie oblasti, v ktorých úrad vykonáva vyšetrovania, sú zamestnanosť, sociálne zabezpečenie, zdravotníctvo, bývanie, vzdelávanie a poskytovanie tovarov a služieb.

2. Právomoci

Úrad vykonáva svoje prešetrovania v rámci správneho konania. V priebehu konania sa uplatňujú osobitné pravidlá dokazovania. Poškodená strana (žiadateľ) musí preukázať, že bola znevýhodnená a v čase porušenia skutočne mala – alebo páchatel predpokladal, že má – chránenú charakteristiku vymedzenú zákonom. Ak žiadateľ splnil povinnosť predložiť takéto dôkazy, druhá strana (účastník konania) musí preukázať, že nenastali okolnosti podložené dôkazmi predloženými poškodenou stranou, alebo že nedošlo k nedodržaniu požiadavky rovnakého zaobchádzania, alebo že nebol povinný dodržáť túto požiadavku v danom právnom vzťahu.

Úrad sa vždy snaží dosiahnuť zmier medzi stranami ešte pred vydaním svojho rozhodnutia, a ak sa mu to podarí, schváli zmier. V prípade, že strany nedosiahnu dohodu, úrad vydá rozhodnutie vo veci samej na základe vykonaného vyšetrovania. Ak úrad zistí, že došlo k porušeniu požiadavky rovnosti zaobchádzania, ako trest môže nariadiť odstránenie protiprávnych okolností, zakázať protiprávne konanie v budúcnosti, nariadiť zverejnenie svojho právoplatného rozhodnutia o porušení požiadavky, uložiť pokutu v rozsahu od 50 000 HUF až do 6 miliónov HUF a uplatniť ďalšie právne dôsledky stanovené osobitnými právnymi predpismi. Proti rozhodnutiu úradu nemožno podať odvolanie v rámci správneho konania, ale môže byť preskúmané správnym a pracovným súdom v správnom konaní.

Okrem prešetrovania konkrétnych prípadov diskriminácie úrad plní aj celý rad ďalších úloh stanovených zákonom. Napríklad, patrí k nim poskytovanie informácií a pomoc zainteresovaným stranám s cieľom prijať opatrenia proti porušeniam zásady rovnosti zaobchádzania, vydávanie stanovísk k návrhom právnych predpisov o rovnakom zaobchádzaní, navrhovanie právnych predpisov v oblasti rovnakého zaobchádzania, poskytovanie informácií verejnosti a Národnému zhromaždeniu o stave presadzovania práva v oblasti rovnakého zaobchádzania, spolupracuje s organizáciami občianskej spoločnosti a medzinárodnými organizáciami atď.

Úrad je členom Európskej siete vnútroštátnych orgánov pre rovnosť (Equinet), ktorá združuje viac ako 40 členských organizácií z 33 európskych krajín, ktoré fungujú ako vnútroštátne orgány pre rovnaké zaobchádzanie vo svojich krajinách. Zamestnanci úradu sa zúčastňujú na práci tematických pracovných skupín Equinet, ako aj na školeniach a seminároch usporiadaných niekoľkokrát v roku, aby mali aktuálne informácie o najnovších úspechoch v medzinárodnom vývoji práva rovnakého zaobchádzania a vymieňajú si skúsenosti so zástupcami európskych organizácií, ktoré plnia úlohy podobné úlohám úradu.

Úrad sa pravidelne zúčastňuje na podujatiach a tematických projektoch Agentúry Európskej únie pre základné práva (FRA) a Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii (ECRI) Rady Európy v rámci medzinárodných vzťahov.

Podrobné informácie týkajúce sa úradu sú k dispozícii na jeho webovom sídle.

3. Kontaktné údaje

Sídlo: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39/B

Tel. (+36-1) 795-2975

Fax (+36-1) 795-0760

Webové sídlo: <http://www.egyenlobanasmod.hu/>

II.2.3. Nezávislá rada pre vyšetrovanie policajných sťažností

1. Úlohy a organizácia

V roku 2008 Národné zhromaždenie rozhodlo o zriadení Nezávislej rady pre vyšetrovania policajných sťažností (*Független Rendészeti Panasztestület*) s cieľom vytvoriť osobitnú inštitúciu pre sťažnosti proti policajným postupom. Táto inštitúcia je zložená z členov volených Národným zhromaždením na obdobie šiestich rokov. Členovia majú diplom v odbore právo, nie sú povinní prijímať pokyny od nikoho a základ ich rokovacieho poriadku je stanovený zákonom.

Právny rámec práce rady sa riadi najmä zákonom o polícii. Účelom rady je vyšetrovať postup podávania sťažností v rámci pôsobnosti polície z hľadiska ochrany základných práv, ale nezávisle od hierarchických vzťahov. To znamená, že konanie polície preskúmava rada na základe konkrétnych sťažností v jednotlivých prípadoch a nie všeobecne, abstraktne.

2. Právomoci a postupy

Kto môže podať sťažnosť? Kedy a ako?

Sťažnosť môže podať každá osoba bez ohľadu na jej štátnu príslušnosť:

- voči ktorej bolo vykonané policajné opatrenie alebo ktorá bola dotknutá policajným opatrením,
- alebo pri ktorej polícia nevykonala potrebné opatrenie,
- alebo ktorá bola vystavená donucovacím opatreniam zo strany polície a domnieva sa, že následkom toho boli obmedzené jej základné práva alebo porušené ľudské práva.

Sťažnosť sa môže podať osobne, prostredníctvom zástupcu alebo prostredníctvom svojho právneho zástupcu (v prípade maloletej osoby alebo osoby nespôsobilej na právne úkony prostredníctvom jej právneho zástupcu). Sťažnosť sa musí podať v lehote 20 dní od policajného opatrenia, nečinnosti alebo donucovacieho opatrenia, alebo ak sa sťažovateľ o tom dozvedel až neskôr, do 20 dní od dátumu, keď sa o tom dozvedel. Sťažnosť sa môže podať poštou (v takom prípade musí sťažovateľ osobne podpísať podanie), faxom alebo e-mailom prostredníctvom webového sídla rady alebo osobne počas úradných hodín rady (po telefonickom dohodnutí stretnutia).

Ak objektívna prekážka bráni sťažovateľovi podať podanie v stanovenej lehote, oneskorenie môže byť ospravedlnené v prípade, že sťažovateľ preukáže opodstatnenosť oneskoreného podania (napríklad dlhodobú hospitalizáciu).

Osoba, ktorá zmeškala 20-dňovú lehotu, ale je stále v lehote tridsiatich dní od udalosti (alebo odkedy sa o tom dozvedela), môže požiadať vedúceho policajného orgánu (šéfa polície alebo policajného komisára), kde došlo k uplatneniu sporných opatrení policajtmi a ešte neuplynula stanovená lehota. V takýchto prípadoch vedúci policajnej stanice prejedná sťažnosť.

Čo skúma rada?

- požiadavku na vykonanie policajných povinností a pokynov, porušenia povinností a pokynov alebo ich nespĺnenie (najmä: požiadavku na prijatie opatrení, proporcionalitu, identifikovateľnosť, povinnosť poskytnúť pomoc atď.),
- policajné opatrenia alebo zlyhania prijatí policajných opatrení, ich zákonnosť (najmä: kontroly totožnosti, prehliadku oblečenia, batožiny a vozidla, zatýkanie, predvedenie k výsluchu, postupy cudzineckej polície, opatrenia prijaté v súkromných obydliach, opatrenia na presadzovanie zákona o cestnej premávke atď.),
- použitie a zákonnosť donucovacích prostriedkov (najmä: fyzického nátlaku, pút, chemických činidiel, omračovacích zbraní, obuškov, blokad prejazdu, použitie strelných zbraní, použitie skupinovej sily, vodných diel atď.).

Kedy nemôže rada začať konanie alebo preskúmanie vo veci samej?

Ak jej to nedovoľuje zákon, rada nemá právomoc, a preto nie je oprávnená:

- posúdiť všeobecné pripomienky, poznámky s návrhmi zlepšení alebo kritické pripomienky, alebo

zverejnenia vo verejnom záujme,

- vyšetrovať prípady menej závažných trestných činov alebo znížiť, alebo zrušiť akúkoľvek uloženú správnu pokutu,
- posúdiť zákonnosť úkonov vykonaných v rámci trestného konania,
- priznať náhradu za spôsobenú škodu,
- určiť trestnoprávnu, správnu alebo disciplinárnu zodpovednosť príslušníkov polície za ich konanie,
- preskúmať zákonnosť rozhodnutí vydaných v správnych alebo trestných konaniach.

Navyše, ak polícia vykonala sporný akt v priebehu iných prebiehajúcich konaní, napríklad v trestných alebo správnych konaniach, sťažovateľ musí využiť dostupné nápravné opatrenia a uplatniť svoje námietky v týchto prebiehajúcich konaniach, pokiaľ sťažovateľ nevzniesol námietku proti spôsobu, akým bol procesný akt vykonaný (napríklad tón hlasu použitý pri výsluchu svedka, spôsob, akým bol prehľadaný dom), v tom prípade je rada takisto oprávnená vykonať preskúmanie.

Čo potrebujete vedieť o postupe

Na to, aby bolo možné vec prešetriť, sa sťažovateľ môže obrátiť na vedúceho policajného orgánu, ktorý vykonal sporné opatrenia, alebo na radu. To znamená, že navrhovateľ si môže zvoliť, či sťažnosť preskúma orgán v rámci organizačnej štruktúry policajného zboru (vedúci orgánu, ktorý vykonal opatrenia), alebo nezávislý orgán mimo polície (rada). Zároveň má toto ustanovenie slúžiť na oddelenie obidvoch postupov od seba a umožniť, aby sa mohol kedykoľvek vykonať len jeden z nich – konkrétne ten, ktorý si zvolil sťažovateľ.

Navyše rada je oprávnená klásť otázky o každej sťažnosti podanej na polícii, a ak sa dozvie o prípade, ktorý spĺňa podmienky na jej zasahovanie, oznámi to sťažovateľovi a policajnému orgánu, ktorý sa vecou zaoberá zodpovedajúcim spôsobom. Do ôsmich dní od prijatia oznámenia môže sťažovateľ požiadať policajný orgán o posúdenie sťažnosti na základe preskúmania vykonaného radou. Policajný orgán, ktorý sa vecou zaoberá, musí po prijatí oznámenia od rady zastaviť svoje konanie. Toto postúpenie sťažnosti môžu iniciovať samotní sťažovatelia v rámci konania o policajnej sťažnosti až do vynesenia právoplatného správneho rozhodnutia, a ak sú splnené podmienky pre postúpenie sťažnosti, prípad sťažnosti bude pokračovať v súlade s postupom rady.

Pri prešetrovaní obsahu sťažnosti je cieľom rady zistiť, či policajné opatrenia opísané v sťažnosti boli vykonané podľa pravidiel, či boli nevyhnutné, opodstatnené a primerané a či porušili základné právo sťažovateľa.

Ak sa v rámci prešetrovania zistilo porušenie základných práv sťažovateľa, rada musí takisto posúdiť závažnosť tohto porušenia vzhľadom na všetky okolnosti prípadu. Ak rada dospeje k záveru, že:

- nedošlo k žiadnemu porušeniu (napríklad preto, že základné práva sťažovateľa boli zákonne obmedzené), alebo
- porušenie základného práva nie je možné určiť vzhľadom na rozpor medzi podaniami, ktoré nie je možné vyriešiť na základe dokumentov, ktoré sú k dispozícii, alebo
- došlo k porušeniu základného práva, ale nebolo závažné,

potom rada predloží svoje posúdenie vedúcemu príslušného policajného orgánu, ktorý prijme rozhodnutie podľa postupu o vybavovaní sťažností na základe oficiálnych pravidiel, ktorými sa riadi polícia a so zreteľom na právne postavenie stanovené radou v posúdení. Sťažovateľ môže podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu, ktoré zahŕňa možnosť súdneho preskúmania rozhodnutia v súlade so zákonom o všeobecných pravidlách administratívnych postupov a služieb. Sťažovatelia môžu vopred vzniesť námietku rade proti postupu vybavovania sťažnosti príslušným policajným orgánom, napríklad ak sa domnievajú, že by mohli trpieť zaujatosťou, alebo sa obávajú možných následkov. V takomto prípade je však rada povinná ukončiť konanie, lebo sťažnosť by nemohla nikomu postúpiť z dôvodu námietky sťažovateľa.

Ak rada zistí závažné porušenie základných práv, postúpi svoje posúdenie – v závislosti od dotknutého orgánu – hlavnému komisárovi Maďarskej národnej polície, generálnemu riaditeľovi orgánu zodpovedného za prevenciu vnútornej trestnej činnosti a úlohy odhaľovania kriminality alebo generálnemu riaditeľovi orgánu boja proti terorizmu, ktorý následne vydá rozhodnutie o sťažnosti na základe platných pravidiel, pričom zohľadní právny stav stanovený v posúdení rady. Ak je rozhodnutie orgánu, ktorý danú vec rieši, odlišné od posúdenia rady, musia sa uviesť dôvody, na ktorých sa zakladá. Samozrejme, proti takto vydanému rozhodnutiu zo strany polície je takisto možné podať odvolanie na súde. Posúdenie rady môže byť použité v týchto súdnych konaniach.

Ďalšie podrobné pravidlá o fungovaní rady sú uvedené v jej rokovacom poriadku na webovom sídle rady.

3. Kontaktné údaje

Poštová adresa: H-1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

Tel. +36-1/441-6501

Fax +36-1/441-6502

E-mail: info@repate.hu

Webové sídlo: <https://www.repate.hu/index.php?lang=hu>

III. Iné

III.1. Maďarská prokuratúra

1. Organizácia prokuratúry

Maďarská prokuratúra je nezávislá ústavná organizácia, ktorá podlieha len zákonu.

Prokuratúry vedie a riadi generálny prokurátor, ktorý bol zvolený národným zhromaždením spomedzi prokurátorov na deväťročné funkčné obdobie a zodpovedá sa parlamentu podľa verejného práva. Generálny prokurátor je povinný každoročne podať správu o činnosti prokuratúry.

Orgány prokuratúry v Maďarsku sú:

- a) Úrad generálneho prokurátora;
- b) odvolacie hlavné prokuratúry;
- c) hlavné prokuratúry;
- d) okresné prokuratúry.

Nezávislá hlavná prokuratúra a prokuratúra na okresnej úrovni môže byť zriadená ako prokuratúra, ktorá vykonáva vyšetrovania a iné úlohy prokuratúry v odôvodnených prípadoch.

Existuje päť odvolacích hlavných prokuratúr a dvadsaťjeden (metropolitných, devätnásť župných a ústredných vyšetrovacích) hlavných prokuratúr pod vedením úradu generálneho prokurátora. Organizačná štruktúra hlavných prokuratúr – s výnimkou ústrednej vyšetrovacej hlavnej prokuratúry – je v zásade rozdelená medzi činnosti patriace do trestného práva a verejného práva.

Okresné prokuratúry a prokuratúry na okresnej úrovni pod vedením metropolitnej a župnej hlavnej prokuratúry riešia veci, ktoré nie sú pridelené inému orgánu prokuratúry na základe právnych predpisov alebo pokynov generálneho prokurátora, a vykonávajú úlohy týkajúce sa vyšetrovania v rámci prokuratúry.

Vedecká a výskumná inštitúcia prokuratúry, Národný inštitút kriminológie (*Országos Kriminológiai Intézet*), tvorí súčasť organizácie prokuratúry, ale nie je orgánom prokuratúry. Pracuje na rozvoj teórií a praxe vo vedeckých oblastiach výskumu kriminality, kriminológia a trestného práva.

2. Hlavné úlohy prokuratúry

Generálny prokurátor a prokuratúra sú nezávislí a ako štátny zástupca, ktorý zasahuje do výkonu spravodlivosti, je jediným vykonávateľom práva štátu trestať. Prokuratúra trestne stíha trestné činy, podniká kroky proti iným nezákonným konaniam a opomenutiam a podporuje predchádzanie trestnej činnosti.

Generálny prokurátor a prokuratúra

- a) vykonávajú práva v súvislosti s vyšetrovaniami, ako sa stanovuje v zákone;
- b) zastupujú verejného žalobcu v súdnych konaniach;

- c) dohliadajú na zákonné prevádzkovanie väzenských služieb;
- d) vykonávajú ďalšie právomoci a povinnosti stanovené zákonom ako ochrancovia verejného záujmu.

Prokuratúra

- a) vyšetroje veci uvedené v trestnom poriadku (vyšetrovania vedené prokuratúrou);
- b) dohliada, aby nezávislé vyšetrovania vedené vyšetrovacími orgánmi boli vedené zákonným spôsobom (dohľad nad vyšetrovaniami);
- c) vykonáva iné práva stanovené zákonom v súvislosti s vyšetrovaniami;
- d) ako štátny zástupca vykonáva zverenú právomoc verejného orgánu vzniesť obžalobu; zastupuje žalobcu v súdnych konaniach a uplatňuje práva na odvolanie poskytnuté trestným poriadkom;
- e) vykonáva zákonný dohľad nad dodržiavaním trestov, vedľajších trestov, opatrení, donucovacích opatrení na pozbavenie alebo obmedzenie osobnej slobody a následných opatrení, ako aj nad súladom so zákonom o uchovávaní databáz trestných, správnych a najhľadanejších záznamov a rozhodnutí, v dôsledku ktorých sú centrálné elektronické údaje neprístupné; ale zúčastňuje sa aj na postupoch vykonávaných sudcami, ktorí rozhodujú o treste;
- f) prispieva k správne uplatňovaniu práva v súdnom konaní (účasť štátneho žalobcu v súdnom konaní a nesporných konaniach na občianskoprávných, pracovných, správnych a ekonomických súdoch);
- g) podporuje dodržiavanie zákona orgánmi, ktoré konajú v postavení verejných orgánov alebo riadia mimosúdne riešenia sporov;
- h) venuje osobitnú pozornosť trestnému stíhaniu trestných činov spáchaných deťmi alebo voči deťom a rešpektovaniu osobitných pravidiel týkajúcich sa správnych a trestnoprávných konaní začatých proti maloletým osobám; spolupracuje pri presadzovaní práv detí v prípadoch stanovených zákonom a iniciuje postupy na prijatie nevyhnutných ochranných opatrení pre deti;
- i) plní svoje úlohy vyplývajúce z medzinárodných dohôd, a to najmä v súvislosti s poskytovaním a žiadosťami o právnu pomoc;
- j) vykonáva úlohy Maďarska súvisiace s jeho účasťou v rámci Eurojustu;
- k) zabezpečuje zastupovanie v súdnych sporoch o odškodnenie za porušenia a škody spôsobené pri výkone svojich činností.

Pri ochrane verejného záujmu sa prokuratúra snaží zabezpečiť, aby všetci dodržiavali zákon. V prípade porušenia zákonov prokuratúra prijme opatrenie v záujme právnej istoty, v prípadoch a spôsobom stanoveným zákonom. Pokiaľ zákon neustanovuje inak, prokuratúra je povinná konať, ak subjekt povinný ukončiť porušovanie zákona neprijme potrebné opatrenie, hoci je povinný tak urobiť podľa Základného zákona, právneho aktu alebo iného právneho predpisu alebo právneho nástroja štátnej správy, alebo ak je potrebné vykonať okamžité opatrenie prokurátorom na ukončenie porušovania práva vyplývajúce z porušenia zákona.

Právomoci vo verejnom záujme a povinnosti, ktoré vykonáva prokuratúra ako prispievateľ k výkonu spravodlivosti, sú ustanovené v osobitných právnych predpisoch. Štátny zástupca vykonáva tieto právomoci najmä tým, že podáva návrhy na súdne konanie a nesporné konania, ako aj iniciovaním konaní správnych orgánov a podávaním odvolaní.

3. Kontaktné údaje

Generálny prokurátor: Dr. Péter Polt
Sídlo: 1055 Budapest, Markó u. 16.
Poštová adresa: 1372 Budapest, Pf. 438.

Tel. +36-1354-5500

III.2. Podpora obetí

Služba na podporu obetí (*Áldozatsegítő Szolgálat*) poskytuje v prvom rade pomoc obetiam, ktoré boli poškodené, najmä telesne alebo duševne (psychické trauma, šok) alebo im boli spôsobené škody ako priamy dôsledok trestného činu alebo priestupku proti majetku. Štát posudzuje potreby obetí a poskytuje im zodpovedajúce služby.

1. Postup

Služby na podporu obetí zabezpečujú špecializované organizačné jednotky metropolitného (župného) úradu vlády. Obete môžu požiadať o pomoc akúkoľvek službu na podporu obetí pri uplatňovaní ich nárokov a môžu podať žiadosť o okamžitú finančnú pomoc, osvedčenie o postavení obeť a o odškodnenie akejkoľvek služby na podporu obetí ([PDF](#)).

Žiadosti o okamžitú finančnú pomoc, potvrdenie o postavení obeť alebo náhradu musia byť podané na príslušných formulároch ([formulár žiadosti](#), [žiadosť o potvrdenie o postavení obeť](#)). Služba na podporu obetí poskytuje pomoc pri vyplňaní formulárov.

Postupy v súvislosti s podporou obeť sú bezplatné.

Žiadosť o okamžitú finančnú pomoc sa môže podať do piatich dní od spáchania trestného činu alebo priestupku proti majetku. Žiadosť o odškodnenie sa môže podať do troch mesiacov od spáchania trestného činu – okrem výnimiek podľa zákona o pomoci obetiam trestných činov a odškodnenia od štátu.

Odvolať sa proti rozhodnutiam služby na podporu obetí sa musia podať do 15 dní služby na podporu obetí, ale musia byť adresované úradu spravodlivosti.

2. Služby

Podľa zákona medzi poskytované služby patria:

- pomoc pri uplatňovaní nárokov: služba na podporu obetí pomáha obetiam spôsobom a v rozsahu primeranom ich potrebám pri presadzovaní ich základných práv, čo znamená poradiť im o ich právach a povinnostiach v trestnoprávných a správnych konaniach, o podmienkach prístupu k zdravotnej starostlivosti, zdravotnom poistení, sociálnych dávkach a inej podpore štátu a poskytuje informácie, právne poradenstvo, emocionálnu podporu a akúkoľvek praktickú pomoc v tejto súvislosti,
- okamžitá finančná pomoc, ktorá môže byť poskytnutá v rámci prebiehajúceho trestného konania vo výške stanovenej v zákone na bývanie, oblečenie, cestovné náklady, jedlo a náklady na lekárske ošetrovanie a pohreb, ak obeť nie je schopná znášať tieto náklady v dôsledku trestného činu alebo priestupku proti majetku,
- potvrdenie o postavení obeť: v priebehu trestného konania služba na podporu obetí potvrdí stav klienta ako obeť, prostredníctvom úradného osvedčenia na základe policajných dokumentov; obeť môže používať osvedčenie na administratívne a iné postupy, ako sú vydanie dokumentov alebo prístup k právnej pomoci atď.,
- pomoc svedkom: svedkovia predvolaní na súdne pojednávanie sa môžu poradiť s úradníkom o primeranej pomoci pre svedkov predvolaných súdom; úradník pre pomoc týmto svedkom je úradník, ktorý poskytuje poradenstvo svedkom pri poskytovaní svedectva, ako je stanovené v príslušných právnych predpisoch s cieľom uľahčiť im účasť na súde,
- poskytovanie bezpečných domovov: štát poskytuje bezpečné domovy podľa potrieb osôb maďarskej národnosti alebo osôb s právom voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v Maďarsku, ktoré boli označené ako obeť obchodovania s ľuďmi, bez ohľadu na to, či sa začalo trestné konanie,
- odškodnenie od štátu: príbuzní osoby usmrtenej v priebehu násilného trestného činu voči osobe alebo osoba ťažko zranená v priebehu tohto trestného činu môže požiadať o odškodnenie od štátu vo forme jednorazovej platby alebo mesačného príspevku, ak sú v núdzi, ako je stanovené v zákone.

3. Kontaktné údaje

24/7 linka pre podporu obetí prístupná bezplatne zo sietí v Maďarsku:

+36 (1) 80 225 225

[Služby na podporu obetí](#)

Ďalšie podrobné informácie o [podpore obetí](#).

III.3. Právna pomoc

Podľa zákona o právnej pomoci je hlavným cieľom služby právnej pomoci (*Jogi Segítségnyújtó Szolgálat*) poskytovať odbornú právnu pomoc pre osoby so sociálnymi potrebami na presadzovanie ich práv a riešenia ich právnych sporov - v rámci určitých medzí a v určitej forme.

1. Postup

Žiadosť o právnu pomoc možno podať osobne alebo poštou ([Právna pomoc - kontaktné údaje](#)) organizačnej jednotke („regionálnemu úradu“) zodpovednej za právnu pomoc na príslušnom župnom (metropolitnom) úrade vlády podľa bydliska žiadateľa alebo obvyklého pobytu alebo v prípade neexistencie bydliska alebo obvyklého pobytu podľa ich korešpondenčnej adresy alebo miesta výkonu práce, vyplnením a podpísaním formulára (<http://igazsagugyihivatal.gov.hu/dokumentumok-jogi-segitsegnyujtas>) a priložením potrebných príloh. Podanie žiadosti je bezplatné.

S (právoplatným) rozhodnutím o povolení právnej pomoci vydaným regionálnym úradom môže osoba potom získať prístup k službám akéhokoľvek obhajcu (advokátov, advokátskych kancelárií a organizácií občianskej spoločnosti) na zozname obhajcov vedenom úradom spravodlivosti (<http://www.kimisz.gov.hu/alaptev/nepugyvedje/nevjegytek>).

Odvolať sa proti rozhodnutiam služby právnej pomoci sa musia podať do 15 dní regionálnemu úradu, ale musia byť adresované úradu spravodlivosti.

2. Základné formy právnej pomoci

A) Podpora pre mimosúdne konania

- ak sa súdne konanie na vyriešenie sporu ešte nezačalo,
- poradenstvo a/alebo vypracovanie dokumentov,
- nevzniká nárok na zastúpenie; advokát nemôže konať v mene klienta alebo namiesto klienta.

B) Podpora pri súdnych konaniach

- v prípade, že súdny spor už prebieha,
- poskytnutie zastupovania,
- nemôže byť poskytnutá osobe, ktorá sa dopustila trestného činu alebo priestupku,
- obeti môže byť poskytnuté právne zastúpenie priamo už v štádiách vyšetrovania a stíhania v trestnom konaní.

C) V jednoduchých prípadoch služba poskytuje stručné, ústne poradenstvo bez zisťovania príjmu klienta.

3. Podmienky vzniku nároku

A) V občianskoprávných súdnych konaniach a nesporných konaniach:

- štát uhradí poplatky za služby advokáta/právneho zástupcu alebo zálohu za právne služby na jeden rok, ak príjmová situácia a majetkové pomery klienta spĺňajú kritériá stanovené zákonom,
- štát uhradí zálohu za právne služby pre každého klienta v individuálnom konaní iniciovanom službou na podporu obetí, ktorý sa stal obeťou trestného činu a ktorý spĺňa podmienky týkajúce sa príjmov a majetku stanovené zákonom.

B) V trestných konaniach:

- štát uhradí zálohu odmeny advokáta/právneho zástupcu na obdobie jedného roka, ak príjmová situácia a majetkové pomery klienta spĺňajú kritériá stanovené zákonom,
- štát uhradí zálohu za právne služby pre každého klienta v individuálnom konaní začatom na návrh služby na podporu obetí, ktorý sa stal obeťou trestného činu a ktorý spĺňa kritériá týkajúce sa príjmov a majetku stanovené zákonom.

C) Spoločné pravidlá:

Klienti musia preukázať svoj príjem a príjem všetkých osôb žijúcich s nimi v spoločnej domácnosti prostredníctvom dokumentov uvedených v zákone o právnej pomoci.

V zákone sa stanovujú prípady, v ktorých nemusí byť poskytnutá podpora, napríklad na vypracovanie zmlúv, pokiaľ zmluvné strany spoločne nežiadajú o podporu a sú splnené podmienky na poskytnutie podpory v každom ohľade alebo pre colné prípady atď.

4. Kontaktné údaje

[Regionálne kancelárie:](#)

Ďalšie podrobné informácie o [právnej pomoci](#).

■ Posledná aktualizácia: 22/12/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.